



OKOLIŠNA DOZVOLA

Kratki vodič za javnost



Impressum

Suizdavači

ODRAZ - Održivi razvoj zajednice

HR PSOR - Hrvatski poslovni savjet za održivi razvoj

Autorice

Dubravka Bačun

Mirjana Matešić

Višnja Jelić Mück

Lidija Pavić-Rogošić

Dijana Varlec

Grafičko oblikovanje

Ksenija Vidović Vorberger, ODRAZ-Održivi razvoj zajednice

Ilustracija na naslovnici: Shutterstock.com

Zagreb, 2014., II. dopunjeno izdanje

ISBN 978-953-7765-04-0

Ovaj Vodič priređen je u okviru projekta "Okolišne dozvole"
kojeg je sufinancirao Grad Zagreb.

Vodič u elektroničkom izdanju dostupan je na mrežnim stranicama:

www.hrpsor.hr

www.odraz.hr

SADRŽAJ

1 - Uvod	6
2 - O sudjelovanju javnosti	8
2.1. Povijesni osvrt	8
2.2. Što je 'sudjelovanje'?	10
2.3. Što je 'javnost'?	12
2.4. Što pogoduje većoj razini uključivanja javnosti?	12
2.5. Prednosti sudjelovanja javnosti	13
3 - Okolišna dozvola	14
3.1. Što je okolišna dozvola?	14
3.2. Tko mora ishoditi okolišnu dozvolu?	14
3.3. Tko priprema / izrađuje dokumentaciju za okolišnu dozvolu?	17
3.4. Prednosti okolišne dozvole	19
4 - Informiranje i uključivanje građana, sudjelovanje javnosti u ishođenju okolišne dozvole	20
4.1. Javnost i zainteresirana javnost	20
4.2. Propisi koji uređuju sudjelovanje javnosti u procesu ishođenja okolišne dozvole	21
4.3. Kada i kako javnost sudjeluje u ishođenju okolišne dozvole?	22
4.4. Pregled postupka ishođenja okolišne dozvole	23
4.5. Kako unaprijediti sudjelovanje javnosti u procesu ishođenja okolišne dozvole	32
4.6. Poticaj razumijevanju i sudjelovanju -primjer dobre prakse koju treba nastaviti	35
Dodatak I. Kronološki pregled donošenja propisa važnih za sudjelovanje javnosti i objedinjene uvjete zaštite okoliša prema godini objave	36
Dodatak II. Informacija koju objavljuje MZOIP o zahtjevu operatera za pokretanje postupka	38
Dodatak III. Odluka županije o objavi informacije o zahtjevu operatera za provedbu postupka	40
Dodatak IV. Primjer obavijesti o održavanju javne rasprave	41
Dodatak V. Pojmovnik	43



Okolišna dozvola

Kratki vodič za javnost

Cilj Vodiča

Upoznati javnost i zainteresiranu javnost s pojmom okolišne dozvole, postupkom njene izrade i ishoda te mogućnostima sudjelovanja javnosti i zainteresirane javnosti u tom postupku.

1-Uvod

Hrvatski propisi zaštite okoliša razvijaju se i mijenjaju radi usklađivanja s pravnom stečevinom Europske unije. U tom procesu dinamičnih promjena nerijetko se i stručnjaci i široka javnost susreću s novim pojmovima, pristupima i obvezama za čiju primjenu nisu dovoljno pripremljeni. Donošenjem Zakona o zaštiti okoliša u lipnju 2013. godine najavljen je i čitav niz novih provedbenih propisa koji ga prate. Jedan od najavljenih propisa je i Uredba o okolišnoj dozvoli koja zamjenjuje Uredbu o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša iz 2008.godine (NN 114/08). **Donošenjem Uredbe o okolišnoj dozvoli, NN 8/2014, naziv dokumenta Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša zamijenjen je Okolišnom dozvolom.**

Uredba o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša bila je u vrijeme donošenja za Hrvatsku novi propis. Njenom provedbom olakšana je provedbe Uredbe o okolišnoj dozvoli. Ishođenje okolišne dozvole je zahtjevan i složen postupak u kojem sudjeluju stručnjaci različitih struka i predstavnici različitih sektora na različitim razinama. Važni nezaobilazan dio postupka je sudjelovanje i predstavnika javnosti i zainteresirane javnosti.

Sudjelovanje javnosti u odlučivanju o okolišu razvija se u Hrvatskoj od osamdesetih godina prošlog stoljeća, a od početka ovog stoljeća pod utjecajem je Arhuške konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša koji prožima čitavo europsko zakonodavstvo zaštite okoliša.

Obveza javne vlasti da učini dostupnim i pruža široj javnosti informacije o okolišu, koja je ranije bila osigurana općim propisom o pravu na pristup informacijama, uključena je u Zakon o zaštiti okoliša iz 2007. godine i uređena posebnom Uredbom o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša 2008. godine. Novim Zakonom o zaštiti okoliša najavljena je promjena i te Uredbe.

Sudjelovanje u postupku izdavanja okolišne dozvole je izazov za hrvatsku javnost jer treba poznavati smisao i postupak izdavanja dozvole, moguće utjecaje razmatranog postrojenja na okoliš, raspoložive i realne tehničko-tehnološke mogućnosti za svođenje nepoželjnog utjecaja na najmanju moguću mjeru te način sudjelovanja u postupku. Prije svega, javnost i ostali dionici u postupku moraju vjerovati u važnost sudjelovanja u odlučivanju o okolišu i mogućnost utjecanja na odluku.

Istraživanje provedeno kroz petnaest radionica o sudjelovanju javnosti, koje su održane u zadnjem dijelu 2012. u okviru projekta 'Osnivanje centara za provedbu IPPC direktive* na regionalnoj razini u Hrvatskoj' pokazalo je nisku razinu zanimanja, odaziva i sudjelovanja javnosti na javnim uvidima i izlaganjima organiziranim u postupku izdavanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša.

To ukazuje na potrebu ulaganja napora svih strana kako bi se u poboljšanoj interakciji, uz razumijevanje različitih pozicija i odgovornosti donosile najpovoljnije odluke. Najveću odgovornost imaju nadležna tijela javne vlasti koje bi na svim razinama trebala kontinuirano poticati zanimanje javnosti za zaštitu okoliša, razvijati svijest o važnosti zaštite okoliša, podupirati razvoj sposobnosti svih dionika za sudjelovanje u postupku i graditi kulturu sudjelovanja u odlučivanju.

Svrha ovog Vodiča je potaknuti javnost na sudjelovanje u postupku izdavanja okolišne dozvole, a ostalim dionicima ukazati na mjere koje sa svoje strane mogu poduzeti kako bi to sudjelovanje učinili općekorisnim.

Vodič donosi opća pojašnjenja procesa sudjelovanja javnosti u odlučivanju, prikaz procesa ishođenja okolišne dozvole i sudjelovanja javnosti u tom procesu te završne komentare i preporuke. Dodaci sadrže pregled relevantnih propisa, primjere informiranja javnosti i poziva na javnu raspravu i javni uvid te pojmovnik.



* Direktiva o objedinjenom sprječavanju i nadzoru onečišćenja uobičajeno se naziva IPPC direktivom prema početnim slovima engleskog izraza *Integrated pollution prevention and control*.

2-O sudjelovanju javnosti

2.1. Povijesni osvrt

Temelji obveznog sudjelovanja javnosti položeni su na Skupu o Zemlji, Konferenciji Ujedinjenih naroda o okolišu i razvoju (United Nations Conference for Environment and Development, UNCED, www.un.org) održanoj u lipnju 1992. godine u Rio de Janeiru. Na konferenciji su sudjelovali i predstavnici tijela javne uprave i predstavnici civilnog društva RH. Jedan od pet dokumenata donesenih na konferenciji je **Agenda 21 (Program za 21. stoljeće)**, opsežan program održivog razvoja u svjetskim razmjerima. U Agendi 21 naglašena je važnost da se u promišljanje i donošenje odluka uključe **svi** dijelovi društva. Time je Skup o Zemlji postao prvi međunarodni eksperiment demokratizacije međuvladinog postupka odlučivanja. Vlade su pozvane na usvajanje nacionalnih strategija održivoga razvoja koje bi trebale razvijati uz široko sudjelovanje svih dionika uključujući lokalno stanovništvo, organizacije civilnog društva (nevladine organizacije) i sindikate.

Zaključci sa Skupa o Zemlji postupno se ugrađuju u međunarodne, europske i hrvatske propise i druge dokumente. Takav pristup slijedi i prvi hrvatski Zakon o zaštiti okoliša, NN 82/1994, koji određuje da je obavještanje javnosti o stanju okoliša i njeno sudjelovanje u zaštiti okoliša jedan od osnovnih ciljeva zaštite okoliša, te da će pri institucionalnom rješavanju pitanja zaštite okoliša tijela državne uprave i tijela jedinice lokalne samouprave i uprave osigurati sudjelovanje javnosti i zainteresiranih strana, a način sudjelovanja će biti propisan posebnim propisom.

Dana 25. lipnja 1998. godine na Četvrtoj ministarskoj konferenciji Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (United Nations Economic Commission for Europe, UNECE, www.unece.org) usvojena je Konvencija o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša, ec.europa.eu/environment/aarhus/. Na konferenciji koja je održana u danskom gradu Aarhusu sudjelovali su predstavnici tijela javne uprave i predstavnici civilnog društva RH. Konvencija je poznatija pod nazivom **Arhuška konvencija** nego pod svojim službenim nazivom.

Konvencija obuhvaća tri ključna područja:

- ➔ pristup informacijama o okolišu
- ➔ sudjelovanje javnosti u odlučivanju o okolišu
- ➔ pristup pravosuđu u pitanjima okoliša.

Konvenciju je 8. prosinca 2006. godine ratificirao Hrvatski sabor, a u siječnju 2007. godine objavljen je Zakon o potvrđivanju Konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša, NN-MU 1/2007. Konvencija je u Hrvatskoj stupila na snagu 25. lipnja 2007.

Na mrežnoj stranici www.mzoip.hr dostupne su informacije o Arhuškoj konvenciji, temeljnom propisu o sudjelovanju javnosti u odlučivanju o okolišu, kao i poveznice prema drugim dokumentima koji omogućavaju bolje razumijevanje i provedbu sudjelovanja javnosti u pitanjima zaštite okoliša, Slika 1.



Slika 1. Ikona za pristup dokumentima o uključivanju i informiranju građana

2.2. Što je 'sudjelovanje u odlučivanju'?

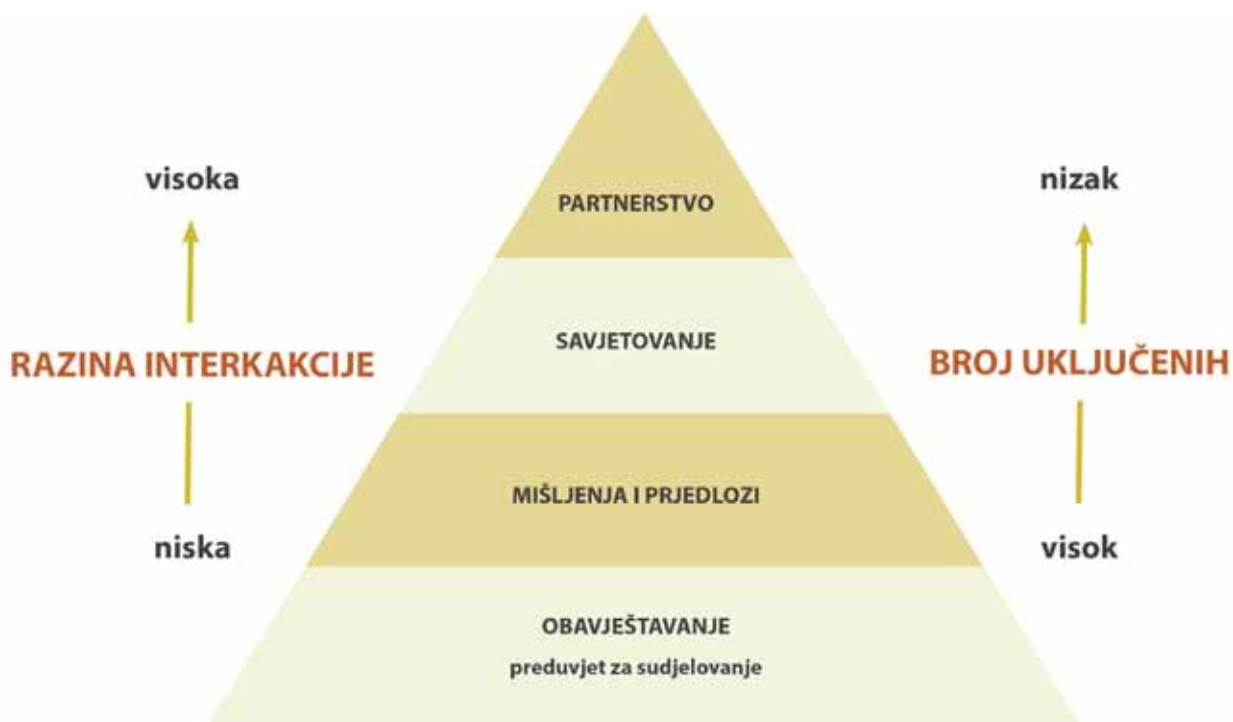
Sudjelovanje u odlučivanju javnosti o okolišu odnosi se na bilo koji postupak donošenja odluka čija bi provedba mogla utjecati na okoliš. To uključuje procese izrade propisa, strategija, planova i programa, prostorno planiranje, ishođenja okolišne dozvole, procjene utjecaja na okoliš (PUO) i dr.

Odlučivanje o okolišu može biti složenije od odlučivanja o drugim javnim pitanjima, jer utjecaji na okoliš ne priznaju vlasništvo, nadležnosti ili granice. Pitanja zaštite okoliša mogu izazvati vrijednosne sukobe koji zahtijevaju pregovaranje, dogovaranje i kompromisna rješenja.

Proces sudjelovanja javnosti ili uključivanja građana u odlučivanje različito se shvaća i provodi u različitim sredinama i od strane različitih društvenih skupina. Razlikuje se i razina uključivanja javnosti - javnost se može obavještavati o već donesenim odlukama ili se od predstavnika javnosti traže komentari koji u konačnici mogu, ali ne moraju, biti prihvaćeni.

Ponekad to znači uzajamno informiranje i savjetovanje prije donošenja odluke, ili prikupljanje mišljenja i prijedloga čije se prihvaćanje ili odbijanje javno objavljuje zajedno s obrazloženjem. **Najviša razina uključivanja javnosti je partnerstvo – ravnopravno sudjelovanje u procesu odlučivanja**, Slika 2.

Razine uključenosti



Slika 2. Razine uključenosti javnosti u proces donošenja odluka

Obavještanje javnosti - jednosmjerna komunikacija u kojoj javna uprava informira javnost o nekom zahvatu, događaju ili namjeravanom zahvatu. Kod ove vrste komunikacije velik je broj informiranih, ali je niska njihova razina uključenosti.

Mišljenja i prijedlozi - ova vrsta komunikacije podrazumijeva višu raznu uključenosti javnosti koja ima pravo dati mišljenja i prijedloge o nekom planiranom zahvatu. Niti ova vrsta komunikacije nije dvosmjerna, jer često nema povratne informacije o prihvatljivosti prijedloga od strane javne uprave te mogućim razlozima odbijanja istih.

Savjetovanje - dvosmjerna vrsta komunikacije javne uprave i javnosti koja se može sastojati od javnih izlaganja, sastanaka, propisanog sudjelovanja javnosti u postupcima procjene utjecaja na okoliš, ishođenja okolišne dozvole i drugih oblika razmjene mišljenja i stavova.

Partnerstvo - dubinski odnos, u kojem skupina relevantnih dionika zajedno priprema plan, program, projekt ili neku drugu aktivnost. Oni u svom radu koriste mišljenja i primjedbe te pokušavaju maksimalno uključiti potrebe i prijedloge šireg kruga dionika i građana, pribavljene provedbom drugih oblika savjetovanja, koji mogu obuhvatiti velik broj ljudi (ankete, savjetovanje putem interneta, zborovi građana i sl.).

U radnoj skupini za izradu nekog dokumenta ne može biti jako velik broj ljudi, no bitno je da budu predstavnici svih relevantnih dionika, po mogućnosti iz sva tri sektora, kako bi se sagledale potrebe i problemi onih kojih se dokument tiče, vodeći računa o zakonskim propisima, planovima višeg reda i sl. U ovom obliku suradnje radi se o manjem broju predstavnika ključnih dionika s visokom razinom uključenosti i velikim utjecajem.

Propisi određuju okvir sudjelovanja javnosti, no mnogi drugi čimbenici utječu na tijek provedbe, učinkovitost i djelotvornost tog procesa. Prije svega, **potrebna je politička volja – želimo li sudjelovanje javnosti?!** Procesi sudjelovanja u odlučivanju u pitanjima okoliša zahtijevaju i dobro planiranje. Postavljanje ciljeva, odabir relevantnih predstavnika javnosti te odabir odgovarajućih metoda i alata koji će se koristiti u svakoj fazi procesa elementi su planiranja sudjelovanja javnosti.

Kako bi sudjelovanje javnosti na bilo kojoj razini bilo i djelotvorno i učinkovito, javnost mora biti pravovremeno i objektivno informirana o mogućnosti svog sudjelovanja u postupku odlučivanja.

2.3. Što je 'javnost'?

Javnost se često spominje kao jedinstveno tijelo, no u stvarnosti je čine različite interesne skupine i savezi, koji mogu biti ujedinjeni ili u sukobu jedni s drugima. Građani koji čine javnost mogu biti pojedinci ili članovi organizacija.

Dionici su sve organizacije i pojedinci zainteresirani za neko pitanje, bilo da su to organizacije civilnog društva (OCD – udruge, zadruge i sindikati), javna vlast i njene agencije, trgovačka društva, pojedinci, lokalne zajednice itd. Iako svi dionici nisu zainteresirani ili ne žele biti uključeni u proces odlučivanja o okolišu, imaju pravo znati o planiranim zahvatima i o tome kako će utjecati na njihov život.

2.4. Što pogoduje većoj razini uključivanja javnosti?

Promjene koje su pokrenute nakon Agende 21 i Aarhuske konvencije omogućavaju veće sudjelovanje javnosti i veću transparentnost postupaka donošenja propisa i odluka.

Direktiva EU o slobodi pristupa informacijama o okolišu (vidi Dodatak I.) i odgovarajući hrvatski propisi, omogućavaju bolje praćenje procesa sudjelovanja i odlučivanja vezanih za zaštitu okoliša.

Obvezom mjerodavnih vlasti da na zahtjev građana ili organizacija pruže informacije, otvoren je prostor za uvid u rad vlade i drugih tijela te za učinkovitije sudjelovanje javnosti u upravljanju okolišem.

Arhuška konvencija prepoznala je i podupire ključnu ulogu organizacija civilnog društva koje se bave zaštitom okoliša u oblikovanju mišljenja zainteresirane javnosti. Sve je više udruga koje se bave pitanjima okoliša, ali je očito i pojačan interes javnosti za sudjelovanjem. Zbog neinformiranosti i spriječenosti sudjelovanja u procesu dolazi do javnog protesta protiv nekih zahvata u prostoru, što u konačnici dovodi do skupih kašnjenja. Građani često ne žele prihvatiti 'stručna' mišljenja vladinih agencija te nisu voljni 'klimati potvrdno glavama' za već donesene odluke, pogotovo kad utječu na njihove lokalne zajednice.

U slučajevima kada javni sektor traži samo pokriće za svoje odluke, a ne uzima u obzir mišljenja građana, dolazi do pada povjerenja javnosti. **Građani traže da budu dio procesa odlučivanja.**

Mnogi gospodarstvenici su shvatili da je za njihov ugled i pozitivno mišljenje u javnosti, dugoročnu ekonomsku dobrobit i konkurentnost bitno **odgovorno partnerstvo s lokalnim zajednicama** u kojima djeluju. Postoje dokazi da su poduzeća koje grade zdrave, dvosmjerne odnose sa svim dionicima dugoročno uspješnija od drugih.

2.5. Prednosti sudjelovanja javnosti

Javnost može neposredno doprinijeti boljoj kvaliteti odlučivanja o okolišu, budući da poznaje uvjete u svojim zajednicama.

Poticanje zainteresiranih dionika da podijele svoja saznanja s donositeljima odluka potiče kvalitetnije i informiranije odluke te smanjuje vjerojatnost štete po okoliš, uz istovremeno povećanje mogućnosti provedbe projekata. Iskustvo je također pokazalo da su problemi okoliša snažni katalizatori civilne umreženosti i dobar poticaj za akciju građana.

3-Okolišna dozvola

3.1. Što je okolišna dozvola

Okolišna dozvola je dozvola za rad postrojenja (farme, odlagališta) u pisanom obliku. Izdaje se temeljem jedinstvenog postupka utvrđivanja mjera zaštite okoliša za postrojenje koje može imati značajan utjecaj na okoliš.

Okolišnom dozvolom osigurava se cjelovit pristup sprječavanju i nadzoru onečišćenja, visoka razina zaštite okoliša uz primjenu najboljih raspoloživih tehnika, te se propisuju uvjeti za sprječavanje značajnog onečišćenja okoliša.

Pojam okolišne dozvole u hrvatskom je zakonodavstvu uređen **Zakonom o zaštiti okoliša** i **Uredbom o okolišnoj dozvoli**.

Uredbom o okolišnoj dozvoli provode se dijelovi europskih direktiva:

- _ Direktive 2010/75/EU o industrijskim emisijama (integrirano sprječavanje i kontrola onečišćenja).
- _ Direktive 2003/35/EC o osiguravanju sudjelovanja javnosti u izradi određenih planova i programa koji se odnose na okoliš.

3.2. Tko su obveznici okolišne dozvole

Obveznici ishođenja okolišne dozvole su gospodarski subjekti koji zadovoljavaju dva uvjeta:

1. obavljaju djelatnosti posljedica kojih su emisije u tlo, zrak, vode i more te mogu imati značajan utjecaj na okoliš. Detaljan popis djelatnosti naveden je u Uredbi o okolišnoj dozvoli.
2. imaju kapacitete proizvodnje koji mogu prouzročiti onečišćujuće emisije, na primjer: godišnja proizvodnja cementa, godišnja potrošnja organskih otapala, godišnja količina odloženog neopasnog otpada, godišnji broj komada peradi i dr.

Djelatnosti su podijeljene u sljedeće skupine:

3. Energetika, na primjer: postrojenja s izgaranjem, nazivne toplinske snage preko 50 MW, rafinerije mineralnih ulja i plinova).



Slika 3. Termoelektrana - toplana (TE-TO) Zagreb

4. Proizvodnja i prerada metala, na primjer: postrojenja za proizvodnju sirovog željeza ili čelika (primarno ili sekundarno taljenje), uključujući neprekidno lijevanje, kapaciteta preko 2,5 tone na sat.



Slika 4. ABS SISAK d.o.o.

5. Industrija minerala, na primjer: postrojenja za proizvodnju cementnog klinkera u rotacijskim pećima proizvodnog kapaciteta preko 500 tona na dan, ili vapna u rotacijskim pećima proizvodnog kapaciteta preko 50 tona na dan, ili u drugim pećima proizvodnog kapaciteta od preko 50 tona na dan.



Slika 5. Tvornica CEMEX Hrvatska d.d.

6. Kemijska postrojenja za proizvodnju osnovnih organskih/anorganskih kemikalija, na primjer: osnovni plastični materijali (polimeri, sintetska vlakna i vlakna na bazi celuloze) ili kiseline, kao što su kromna kiselina, fluorovodična (fluoridna) kiselina, fosforna (fosfatna) kiselina, dušična (nitratna) kiselina, klorovodična (kloridna) kiselina, sumporna (sulfatna) kiselina, oleum, sumporasta (sulfitna) kiselina itd.



Slika 6. Pliva Hrvatska d.d.

7. Gospodarenje otpadom, na primjer: postrojenja za zbrinjavanje ili uporabu opasnog otpada određenim postupcima prema posebnom propisu, kapaciteta preko 10 tona na dan, ili odlagališta otpada na koja se odlaže više od 10 tona na dan otpada ili imaju ukupni kapacitet preko 25.000 tona, osim odlagališta inertnog otpada.



Slika 7. Sanirani dio odlagališta Prudinec, Zagreb

8. Druge djelatnosti, na primjer:

- klaonice kapaciteta proizvodnje preko 50 tona na dan,
- postrojenja za obradu i preradu mlijeka, pri čemu je dnevni ulaz mlijeka veći od 200 tona (prosječna godišnja vrijednost),
- postrojenja za zbrinjavanje ili recikliranje životinjskoga otpada (kafilarije), kapaciteta obrade preko 10 tona na dan.
- postrojenja za intenzivan uzgoj peradi ili svinja s više od 40.000 mjesta za perad; 2.000 mjesta za proizvodnju tovnih svinja (preko 30 kg), odnosno 300 uvjetnih grla itd.



Slika 8. Farma peradi

Procjenjuje se da u RH ima nekoliko stotina operatera/obveznika ishođenja okolišne dozvole, a njihov cjelovit pregled nije javno dostupan. Oni operateri koji ne ishode okolišnu dozvolu u propisanim rokovima ili ne ispunjavaju propisane uvjete rada u odnosu na granične vrijednosti emisija, mogu izgubiti dozvolu za rad.

Još nekoliko godina će postojati dva dokumenta:

- _ Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša je dokument koji su ishodili operateri koji su pokrenuli postupak prije donošenja Zakona o zaštiti okoliša, NN 80/13, kojim je propisano ishođenje okolišne dozvole
- _ Okolišna dozvola propisana Zakonom o zaštiti okoliša, NN 80/13. Okolišna dozvola će postupno zamjenjivati Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša kako će isticati rok valjanosti rješenja odnosno u slučajevima bitnih promjena u radu.

Sadržajno nema bitnih razlika jer se uglavnom radi o promjeni naziva dokumenta, manjim dopunama predložka stručne podloge zahtjeva i uvođenju dijelova koji se odnose na farme.

3.3. Tko priprema/izrađuje dokumentaciju za ishođenje okolišne dozvole

U pripremi/izradi dokumentacije za ishođenje okolišne dozvole sudjeluju, na primjer:

- _ Stručne osobe operatera koje osiguravaju internu dokumentaciju poput nacрта postrojenja, popisa opreme, sirovina i sl., izvještaje o ispitivanjima, izvještaje o praćenju emisija i druge dokumente koji služe kao podloga za popunjavanje stručne podloge zahtjeva.

Ovlaštenici, koji na temelju dokumentacije operatera ispunjavaju obrazac stručne podloge zahtjevava izdavanje okolišne dozvole (dalje Zahtjev). Ovlaštenici su pravne osobe ovlaštene za stručne poslove zaštite okoliša, a njihov popis je dostupan na mrežnoj stranici http://www.mzoip.hr/doc/Zastita_okolisa/POPIS_ZO_Pravilnik.pdf.

NAZIV PRAVNE OSOBE	ADRESA I Mjesto poslovanja (naziv ulice i broja kućnog broja)	VAŽEĆE DOBA
AGENCIJA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA	Trgovačka ulica 11, Zagreb	01.11.2015.
AGENCIJA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA	Trgovačka ulica 11, Zagreb	01.11.2015.
AGENCIJA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA	Trgovačka ulica 11, Zagreb	01.11.2015.
AGENCIJA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA	Trgovačka ulica 11, Zagreb	01.11.2015.
AGENCIJA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA	Trgovačka ulica 11, Zagreb	01.11.2015.

Slika 9. Popis ovlaštenika za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša

U Zahtjev se upisuju podaci o:

- _ gospodarskom subjektu i postrojenju (farmi, odlagalištu) te popis svih dosadašnjih dozvola
- _ sirovinama i drugim materijalima (otapala, prašine, arsena, cijanida itd.)
- _ izvorima energije i utrošenoj energiji
- _ potrošnji vode, vrstama i kvaliteti otpadne vode
- _ postojećim i graničnim vrijednostima emisija
- _ vrstama i količinama otpada
- _ detaljnoj analizi i najboljim raspoloživim tehnikama za smanjenje/sprječavanje emisija
- _ vrstama i učestalosti mjerenja emisija.

- _ projektne dokumentacije
- _ rješenja o prihvatljivosti zahvata temeljem studije utjecaja na okoliš (ako je primjenjivo)
- _ tehnološke dokumentacije (opisa procesa, dijagrama tijeka odvijanja tehnoloških procesa itd.)
- _ internih uputa za rad
- _ laboratorijskih izvještaja ovlaštenih i akreditiranih laboratorija o uzorkovanju, ispitivanju, mjerenju i dr.
- _ obrazaca za prijavu podataka u Registar onečišćavanja okoliša
- _ smjernica s najboljim raspoloživim tehnikama (NRT) za pojedinu djelatnost
- _ europskih i hrvatskih propisa i normi itd.

Zahtjev se popunjava na temelju:

- _ primijenjenih sustava upravljanja,
- _ podataka o lokaciji postrojenja i opisu postrojenja
- _ opisa tehnoloških jedinica i djelatnosti
- _ kapaciteta proizvodnje, broju životinja na farmi, kapacitetu odlagališta
- _ mjesta ispuštanja emisija u zrak, vodu, tlo, mjesta i izvora buke itd.
- _ vrsta i količina ulaznih sirovina, te njihovim značajkama (jesu li i na koji način opasne za okoliš i ljudsko zdravlje), posebno prema popisu glavnih onečišćujućih tvari za koje se određuju granične vrijednosti emisija, na primjer: sumpornog dioksida i ostalih sumpornih spojeva, dušičnih oksida i ostalih dušičnih spojeva, hlapivih organskih izvadaka nadležnih tijela (na primjer Izvadak iz sudskog registra, Karte staništa RH, preslika katastarskog plana), dozvola nadležnih tijela (na primjer uporabna dozvola), računa (na primjer: računi s podacima o potrošnji vode, struje, plina)

3.4. Prednosti okolišne dozvole

Okolišna dozvola je dobar dokument za predstavnike javnosti, jer daje cjelovit uvid u poslovanje postrojenja, farme, odlagališta.

Okolišna dozvola je prvi propisani dokument koji objedinjuje sve važne podatke o nekom postrojenju (farmi, odlagalištu) i osigurava cjelovit uvid u njihov rad, utjecaj na okoliš, kao i mogući utjecaj na ljudsko zdravlje.

Okolišna dozvola sadrži usporedbu postojećih emisija u zrak, vodu i tlo s graničnim vrijednostima tih emisija te, ako postojeće emisije premašuju granične vrijednosti, opis najboljih raspoloživih tehnika za usklađenje s graničnim vrijednostima emisija i ostalim zahtjevima te rokove u kojima treba provesti usklađivanje.

Prednost okolišne dozvole za gospodarstvo je u tome što pomaže u cjelovitom sagledavanju poslovnih procesa i njihovog utjecaja na okoliš, kao i transparentnom prikazu podataka o tim utjecajima. Okolišna dozvola u nekom postrojenju (farmi, odlagalištu) djeluje kao povezujući element jer u njejoj izradi moraju sudjelovati predstavnici svih organizacijskih jedinica: od nabave i projektiranja, preko proizvodnje i održavanja do prodaje. Okolišnom dozvolom opisuje se i postupak u slučaju zatvaranja postrojenja.

Okolišna dozvola je dobar dokument za predstavnike javnosti, jer daje cjelovit uvid u poslovanje postrojenja, farme, odlagališta.

Okolišna dozvola je dobra za predstavnike tijela javne vlasti (lokalne i regionalne samouprave, inspeksijske službe, pravne osobe s javnim ovlastima itd.), zbog objedinjavanja, usklađivanja i povezivanja svih podataka važnih za postrojenje (farmu, odlagalište) u jednom dokumentu.

4- Informiranje i sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti

4.1. Javnost i zainteresirana javnost

Definicije javnosti i zainteresirane javnosti u hrvatskim propisima nisu razumljive.

U europsko zakonodavstvo ugrađeno je tumačenje javnosti prema Arhuškoj konvenciji koje javnost definira kao pravne i fizičke osobe i njihove organizacije, što znači da svi građani i udruge predstavljaju javnost.

Zainteresirana javnost je pak ona javnost na koju utječe ili bi moglo utjecati odlučivanje o okolišu te koja živi odnosno radi u području mogućih nepovoljnih utjecaja na okoliš ili u području koje će vjerojatno biti pod takvim utjecajem. Udruge koje se bave okolišem smatraju se zainteresiranom javnosti.

Prema Direktivi 2011/92/EU o procjeni utjecaja na okoliš, prava javnosti u odnosu na zainteresiranu javnost razlikuju se utoliko što zainteresirana javnost ima pravo zahtijevati sudsku reviziju procesa donošenja sporne odluke.

Hrvatsko zakonodavstvo tumači **javnost i zainteresiranu javnost** na sličan način, no dodatno propisuje: „Da bi se zainteresiranoj javnosti priznao pravni interes u postupku ishoda okolišne dozvole, prema Zakonu o zaštiti okoliša, NN 80/13, članak 167., ona mora:

- biti registrirana sukladno posebnim propisima o udrugama najmanje dvije godine prije nego je započeo postupak tijela javne vlasti o zahtjevu povodom kojeg iskazuje svoj pravni interes
- u statutu imati kao cilj određenu zaštitu i unaprjeđenje okoliša, uključujući zaštitu ljudskog zdravlja i zaštitu ili racionalno korištenje prirodnih dobara
- dokazati da je u navedenom razdoblju (dvije godine) aktivno sudjelovala u aktivnostima vezanim za zaštitu okoliša na području grada ili općine gdje ima registrirano sjedište sukladno svojem statutu.“

Jedan od dokaza o sudjelovanju zainteresirane javnosti u javnoj raspravi je da svoje primjedbe, prijedloge i pitanja upišu u knjigu primjedbi ili ih urudžbiraju kod tijela javne vlasti.

Nejasno definirana uloga predstavnika javnosti i zainteresirane javnosti izvor je nesporazuma. Nema jasnih i jednoznačnih odgovora na pitanja poput: „Je li njihova uloga samo dati primjedbe i prijedloge tijekom javne rasprave? Što znači sudjelovanje u odlučivanju? Ima li javnost i zainteresirana javnost pravo zaustaviti neki projekt bez obzira na činjenicu da su ispunjeni svi propisani zahtjevi? Je li uvjetom da udruga bude registrirana dvije godine prije početka postupka, zakonodavac želio spriječiti nastajanje udruga čiji je cilj samo sprječavanje određenog zahvata?“ Propisi bi trebali jasno odrediti uloge, odgovornosti i ovlasti svih dionika u procesu ishođenja i izdavanja okolišne dozvole.

4.2. Propisi koji uređuju sudjelovanje javnosti u procesu ishođenja okolišne dozvole

Sudjelovanje javnosti u procesu ishođenja okolišne dozvole uređuju sljedeći propisi:

- ➔ Zakon o zaštiti okoliša, NN 80/13
- ➔ Uredba o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša, NN 64/08 (nova Uredba je u izradi)
- ➔ Uredba o okolišnoj dozvoli, NN 8/14
- ➔ Zakon o održivom gospodarenju otpadom, NN 94/13 i dr.

Sažeti pregled propisa važnih za sudjelovanje javnosti dostupan je u Dodatku I. Iz pregleda je razvidan kontinuirani rad na razvoju i poboljšanju propisa na europskoj razini.

Sudjelovanje javnosti u procesu izrade i ishođenja okolišne dozvole nema dugu tradiciju. Preuzet je postupak sudjelovanja javnosti u procesu procjene utjecaja na okoliš koji nije u cijelosti razrađen u propisima niti uhodan u praksi. Upute o sudjelovanju javnosti u procesu procjene utjecaja na okoliš dostupne su na mrežnoj stranici Ministarstva zaštite okoliša i prirode (MZOIP-a), <http://puo.mzoip.hr/>, Slika 10., a mogu se koristiti i za sudjelovanje javnosti u procesu ishođenja okolišne dozvole.



Slika 10. Mrežna stranica s informacijama o sudjelovanju javnosti

4.3. Kada i kako javnost sudjeluje u ishodu okolišne dozvole?

Javnost i zainteresirana javnost mogu prema propisima u dva navrata sudjelovati u procesu ishoda okolišne dozvole za neko postrojenje, farmu, odlagalište.

Prvi put, poslije objave početka javne rasprave na temelju stručne podloge zahtjeva za izdavanje okolišne dozvole, a drugi put, kada MZOIP stavi nacrt okolišne dozvole na javni uvid.

Prikaz sudjelovanja javnosti u procesu ishoda okolišne dozvole (Slika 11.) je pojednostavljen i sažeto opisan u nastavku.

SUDJELOVANJE JAVNOSTI U POSTUPKU ISHOĐENJA OKOLIŠNE DOZVOLE



Slika 11. Sažeti prikaz sudjelovanja javnosti u procesu ishoda okolišne dozvole

Zakonom o zaštiti okoliša propisano je da rješenje o okolišnoj dozvoli mora biti izdano u roku od šest mjeseci od utvrđivanja cjelovitosti zahtjeva.

U tih šest mjeseci odvijaju se brojne aktivnosti, izrađuju ili ishode dokumenti i svi dionici procesa moraju biti usklađeni i brzi u obavljanju aktivnosti kako bi propisani rok bio zadovoljen. Nije propisano što se događa ako se rok premaši.

4.4. Pregled postupka ishodaženja okolišne dozvole

AKTIVNOST

1. IZRADA ZAHTJEVA

Ovlaštenik izrađuje stručnu podlogu zahtjeva za ishodaženje okolišne dozvole i priprema zahtjev za pokretanje postupka. Operater predaje popunjenu stručnu podlogu zahtjeva s priložima u MZOIP.

2. PROVJERA UREDNOSTI (CJELOVITOSTI) ZAHTJEVA

MZOIP provjera urednost zahtjeva i priloga. Provjera urednosti znači provjera cjelovitosti, što znači je li stručna podloga popunjena i jesu li priloženi dokumenti koji služe kao dokaz da su navedene tvrdnje točne.

3. INFORMIRANJE JAVNOSTI I ZAJNTERESIRANE JAVNOSTI O POKRETANJU POSTUPKA PO ZAHTJEVU ZA ISHOĐENJE OKOLIŠNE DOZVOLE (NA PRIMJERU ODLAGALIŠTA KUTINA)

- ➔ Za odlagalište neopasnog otpada Kutina predan je zahtjev s odgovarajućom dokumentacijom. MZOIP utvrđuje da je zahtjev cjelovit i upućuje ga ostalim sudionicima u postupku:
 - _ MZOIP, Uprava za zaštitu prirode
 - _ MZOIP, Sektor za održivi razvoj
 - _ MZOIP, Sektor za atmosferu, more, tlo
 - _ Ministarstvo poljoprivrede, Uprava za gospodarenje vodama

Osim toga, MZOIP objavljuje informaciju o zahtjevu za provedbu postupka utvrđivanja uvjeta zaštite okoliša, <http://www.mzoip.hr/default.aspx?id=14629> i dostavlja ju županiji i gradu gdje se postrojenje (odlagalište) nalazi.

To je prva službena informacija da se „nešto događa“ vezano uz postrojenje (odlagalište). Informacija sadrži naputak da se na nju javnost i zainteresirana javnost **ne** očituju, jer će se u postupku po tom zahtjevu provesti javna rasprava.

- ➔ Sisačko-moslavačka županija donosi i objavljuje Odluku o objavi informacije (Dodatak III), kao i samu informaciju (Dodatak II) na mrežnoj stranici: www.smz.hr/site/uprod/okoli. Ovakvim pristupom predstavnici javnosti i zainteresirane javnosti su dva do tri mjeseca ranije informirani da predstoji javna rasprava i u tom razdoblju se mogu pripremiti za sudjelovanje, saznati više o radu odlagališta. Informacija (Dodatak II.) sadrži objašnjenje da će javnost i zainteresirana javnost biti informirana o ishodu postupka objavom akta (Rješenje o okolišnoj dozvoli) na mrežnoj stranici MZOIP-a.

4. PRIBAVLJANJE MIŠLJENJA NADLEŽNIH TIJELA

MZOIP pribavlja mišljena nadležnih tijela i/ili osoba na uvjete dozvole. Nadležna tijela i/ili osobe analiziraju stručnu podlogu zahtjeva i daju svoje mišljenje u pisanom obliku na propisanom predlošku. Razmatranje i preispitivanje pribavljenih mišljenja na uvjete dozvole provodi se tijekom postupka utvrđivanja uvjeta okolišne dozvole do izrade nacrtu dozvole.

5. JAVNA RASPRAVA

Javna rasprava obuhvaća:

- _ javni uvid i
- _ javno izlaganje.

Informiranje o provođenju javne rasprave

Obavijest o provođenju javne rasprave (Dodatak IV.) sadrži naznaku predmeta javne rasprave, mjesto, datum početka i trajanje javnog uvida, mjesto i datum javnog izlaganja te rok u kojem se nadležnom tijelu dostavljaju pisana mišljenja, prijedlozi i primjedbe u svezi predmeta javne rasprave.

Obavijest o održavanju javne rasprave daje se najmanje osam dana prije njenog početka. **Javna rasprava traje najmanje 30 dana.**

Nadležno tijelo, s obzirom na složenost i prirodu materije o kojoj je dužno dati informaciju, može se poslužiti različitim načinima informiranja:

- ➔ objavom na mrežnim stranicama MZOIP-a i nadležnog tijela
- ➔ oglašavanjem u tisku

Obično se oglašava u regionalnom glasilu koje čita većina stanovnika nekog područja, na primjer: Slobodnoj Dalmaciji, Novom listu i sl.

- ➔ oglašavanjem u službenom glasilu jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave

Ovisno o lokalnoj zajednici, informacija se objavljuje i u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave koje redovito čita mali broj stanovnika, većinom samo po službenoj dužnosti. Ovo je ujedno i najčešći oblik informiranja javnosti o početku javne rasprave.

- ➔ oglašavanjem na oglasnoj ploči

Ovakav način je možda pogodan za manje sredine, no ne postiže odgovarajući učinak u većim gradovima ili u slučaju kada zahvat koji je predmet rasprave ima utjecaj na

šire područje s većim brojem naselja. Obično se na oglasnu ploču stavlja kopija oglasa pripremljenog za objavu u nekom glasilu. Oglašavanje na oglasnoj ploči često se primjenjuje premda je uvid u tako oglašenu informaciju uglavnom slučajan. Građani će se rijetko zaputiti u prostore lokalne zajednice kako bi provjeravali novosti na oglasnoj ploči, tako da postoji opasnost da informacija ne dopre do onih kojima je namijenjena.

- ➔ oglašavanjem na mrežnim stranicama obveznika ishođenja, lokalne zajednice, udruga itd.
- ➔ izdavanjem tiskanih materijala

Izdavanje pisanih materijala je trošak koji je za većinu jedinica lokalne samouprave značajan. Zbog toga je najčešći slučaj u našoj praksi da se ove informacije prenose putem mrežnih stranica MZOIP-a, jedinice lokalne samouprave, a nije rijedak slučaj niti da obveznik ishođenja okolišne dozvole objavi ovu vijest na svojim mrežnim stranicama.

Obveznici ishođenja okolišne dozvole često ne vide svoj interes u uključivanju većeg broja predstavnika javnosti i zainteresirane javnosti u javnu raspravu, jer smatraju da će to javnu raspravu učiniti složenijom za vođenje, omogućiti uključivanje većeg broja onih nesklonih nekom zahvatu te tako otežati komunikaciju i provođenje same javne rasprave.

Javni uvid

Javni uvid znači da je stručna podloga zahtjeva sa svim priložima dostupna u prostorima i u vremenu koje je odredila jedinica regionalne samouprave. **Javni uvid traje koliko i javna rasprava, najmanje 30 dana.**

Javno izlaganje

Javno izlaganje je usmeno predstavljanje i obrazlaganje glavnih dijelova zahtjeva (obično ppt prezentacija) i održava se jednom tijekom javne rasprave. **Vrijeme i mjesto održavanja javnog izlaganja određuje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.** U slučaju složenijeg zahvata ili na zahtjev predstavnika javnosti može se organizirati više javnih izlaganja.

U javnom izlaganju sudjeluju:

- _ predstavnik obveznika ishođenja okolišne dozvole, operatera,
- _ predstavnik ovlaštenika,
- _ predstavnik sudionika u izradi zahtjeva (na primjer projektant ili stručnjaci za pojedina područja)
- _ predstavnik jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na čijem području se provodi javna rasprava i javno izlaganje
- _ predstavnici javnosti i zainteresirane javnosti.

KAKO SE PRIPREMITI ZA JAVNU RASPRAVU O ZAHTJEVU ZA ISHOĐENJE OKOLIŠNE DOZVOLE?

- _ pratiti najave na mrežnim stranicama i napise u novinama - biti informiran
- _ povezati se sa stručnjacima i dobiti njihovo mišljenje o ključnim problema postrojenja, farme, odlagališta koje je predmet procesa ishođenja okolišne dozvole
- _ naći saveznike i animirati ih na sudjelovanje kako bi se glas javnosti jače čuo
- _ tražiti objašnjenja od operatera, sastanak s nadležnim tijelima uprave – biti proaktivan
- _ upozoriti medije na moguće probleme, objektivno a ne senzacionalistički, s neprovjerenim informacijama

Javnost i zainteresirana javnost sudjeluju u javnoj raspravi tako da:

- _ pregledaju zahtjev i njegove priloge
- _ prouče opis postrojenja i tehnoloških procesa
- _ izdvoje popis vrsta emisija, količine stvarnih emisija u odnosu na propisane granične vrijednosti za te emisije
- _ izdvoje posebno opasne tvari, ako se upotrebljavaju ili nastaju
- _ raspitaju se o njihovom utjecaju na okoliš i zdravlje
- _ provjere istinitost izjava, kada je to moguće, na primjer: ako u zahtjevu piše da su podaci o mjerenjima emisija dostupni na mrežnim stranica postrojenja, farme, odlagališta, da to i provjere
- _ raspitaju se koje najbolje raspoložive tehnike operater planira primijeniti i u kojim rokovima se operater mora uskladiti
- _ sudjeluju u javnom izlaganju,
- _ budu objektivni i bez senzacionalizma, činjenično utemeljeni
- _ postavljaju pitanja tijekom javnog izlaganja o predloženim rješenjima
- _ daju prijedloge i primjedbe tijekom javnog izlaganja koje će ući u zapisnik s javne rasprave
- _ upisuju prijedloge i primjedbe u knjigu primjedbi koja se obvezno nalazi uz predmet o kojem se provodi javna rasprava,
- _ upućuju nadležnom tijelu pisane prijedloge i primjedbe u roku određenom u obavijesti o javnoj raspravi.

Za vrijeme trajanja javne rasprave, a posebno nakon javnog izlaganja, predstavnici javnosti mogu postavljati pitanja, iznositi mišljenja, davati primjedbe i prijedloge.

Ako pitanja, mišljenja, primjedbe i prijedlozi nisu upisani u knjigu primjedbi (dostupna kraj zahtjeva tijekom javnog uvida) ili dostavljena u roku određenom u odluci o objavi javne rasprave, ili čitko napisana - smatra se da ih nije bilo.

O javnoj raspravi vodi se zapisnik. Zapisnik vodi službena osoba tijela koje koordinira i provodi javnu raspravu, najčešće je to predstavnik županijskog ureda koji je odgovoran za područje okoliša. Zapisnik sadrži pitanja, prijedloge i mišljenja sudionika javne rasprave dana za vrijeme javnog izlaganja te odgovore na pitanja koje su dali predstavnici ovlaštenika i operatera.

Osim zapisnika, o javnom izlaganju može se osigurati i video i tonski zapis.

PROBLEMI U PROCESU SUDJELOVANJA JAVNOSTI

U Hrvatskoj još uvijek nema dovoljno dobrih iskustava u učinkovito provedenim procesima sudjelovanja. Samo malobrojni dionici sudjelovali su u dobro planiranom procesu.

Glavne poteškoće koje utječu na sudjelovanje javnosti su uvriježeni stavovi, niski kapaciteti sva tri sektora (javni, civilni, poslovni) i nedostatak jasnoće o tome što je moguće postići.

Primjeri izvora nesporazuma:

- _ Političari bilo koje razine mogu osporavati potrebu za sudjelovanjem, jer se time dovodi u pitanje njihova moć. Osim toga, propisi su često pisani tako da omogućavaju različita tumačenja.
- _ Zaposlenici tijela javne vlasti mogu se opirati takvom procesu, jer moraju uložiti dodatni trud i vrijeme u proces za koji nisu osposobljeni, a događa se da nisu ni tehnički opremljeni za takvo događanje.
- _ Obveznici ishođenja okolišne dozvole svjesni su dodatnih troškova, usporavanja rada i povrata investicije.
- _ Udruge civilnog društva često nisu dobro pripremljene, katkada zbog manjka kapaciteta, a katkada zbog nedovoljne stručnosti ili nepoznavanja propisanih postupaka. Udruge ponekad mogu zagovarati i neke druge interese.
- _ Građani nemaju povjerenja u vođenje procesa zbog loših prethodnih procesa sudjelovanja javnosti koji su loše vođeni te ljudi nerado pokušavaju ponovno. Građani mogu biti frustrirani kada ih se doživljava kao neprijatelje, a ne kao dobrodošle sudionike u procesu odlučivanja o zaštiti okoliša. Građani mogu nekritički preuzimati tuđe stavove i tvrdnje bez provjere njihove točnosti ili mogućnosti provedbe.
- _ Mediji (često) svojim senzacionalističkim napisima i (ponekad) neprovjerenim informacijama dodatno unose nemir među stanovnike određenog područja.

Javna rasprava često ne uključuje 'aktivno slušanje' te naponi građana i njihovi prijedlozi imaju vrlo mali utjecaj na odlučivanje. Ono što nedostaje u našem društvu je kultura dijaloga, slušanje i uvažavanje, razumijevanje i razmatranje stavova druge strane i spremnost na pregovaranje. Takav dijalog bi trebao biti kontinuirano njegovan i podržavan, svi dionici u postupku bi trebali jačati svoje kapacitete za pregovaranje, koje će završiti dogovorom u kojem su sve strane zadovoljne ishodom.

Isto tako, javne rasprave ne postižu uspjeh ako se održavaju u vrijeme koje nije pogodno za javnost (npr. tijekom radnog vremena) te ako uspostavljeno ozračje ne podupire dijalog, već obeshrabruje sudjelovanje.

Nedostatak jasno definirane svrhe također može značiti da je uloga javnosti nejasna, ne samo javnosti nego i onima koji vode proces. Stoga često odabrane metode uključivanja javnosti nisu prikladne za taj određeni proces sudjelovanja u odlučivanju. Uključivanje javnosti stoga može čak dovesti do povećane razine sukoba. Biti uključen u savjetodavni proces nakon što je odluka već donesena ili gdje mogući ishodi nisu jasno definirani na početku, može dovesti do frustracija, kao i ignoriranje prijedloga građana koji su aktivno sudjelovali u procesu. Upravo se zbog tih razloga javlja i NIMBY efekt (ne u mom dvorištu).

Često su i prijedlog projekta i protivljenje njegovom ostvarenju politički motivirani, što otežava donošenje objektivnih i razumnih odluka. Problemi se mogu prevladati kvalitetnim informiranjem, ranim uključivanjem, dobro planiranim i vođenim procesom, uvažavanjem svih dionika u procesu te ostvarivanjem dijaloga i partnerstva.

Primjedbe javnosti

Najčešće primjedbe javnosti odnose se na:

- _ neodgovarajuće mjesto na kojem je zahtjev dostupan, obično predvorje ili neko prolazno mjesto
- _ neodgovarajući način izlaganja, obično niski stolić ili neki pult, neprikladno mjesto da se zahtjev pregleda i prirede pitanja i primjedbe
- _ vrijeme javnog uvida, vrijeme u kojem je zahtjev dostupan, obično je do 14 sati. Mnogi zaposleni građani ne mogu proučavati zahtjev u radnom vremenu. Isto tako, javno izlaganje se održava tijekom radnog vremena što je ograničavajući faktor za zaposlene predstavnike javnosti. Propisima bi trebalo omogućiti fleksibilniji pristup da javno izlaganje bude poslije radnog vremena ili čak vikendom.
- _ nedovoljan broj izloženih primjeraka zahtjeva, obično jedan do dva, što sprječava veći broj osoba da istovremeno pregleda dokumentaciju
- _ složenost i nedovoljna razumljivost materijala priređenog za javni uvid.

Dobar primjer

Neki su operateri napravili iskorak i osigurali posebnu prostoriju u kojoj se mogu pregledati zahtjev i prateća dokumentacija i to poslije radnog vremena.

6. UTVRĐIVANJE ISPUNJAVANJA PROPISANIH UVJETA

MZOIP mora utvrditi da je dostavljena dokumentacija za ishođenje okolišne dozvole izrađena:

- _ u skladu sa zahtijevanom kvalitetom okoliša
- _ u skladu s odredbama propisa
- _ uz pribavljene potvrde, odnosno mišljenja tijela i/ili osoba određenih zakonom
- _ uz priložene propisane dokumente
- _ na temelju primjene najboljih raspoloživih tehnika
- _ uz razmatranje mišljenja, primjedbi i prijedloga javnosti i zainteresirane javnosti dostavljenih tijekom javne rasprave.

7. PRIREMA PRIJEDLOGA NACRTA OKOLIŠNE DOZVOLE

Ovlaštenik, operater ili druga ovlaštena osoba priprema prijedlog nacrtu dozvole u knjizi uvjeta okolišne dozvole zajedno s obrazloženjem predloženih uvjeta.

U okviru pripreme prijedloga nacrtu dozvole ovlaštenik, operater ili druga ovlaštena osoba priprema i odgovore na primjedbe, mišljenja i prijedloge javnosti. No u praksi je čest slučaj da predstavnici javnosti ne dobiju odgovor na svoja pitanja, prijedloge ili primjedbe usprkos tome što su čitko napisani i predani u zadanom roku. U propisima nije dovoljno razrađen postupak odgovaranja predstavnicima javnosti.

8. NACRT OKOLIŠNE DOZVOLE NA JAVNOM UVIDU

Nacrt okolišne dozvole, prije izdavanja, stavlja se na uvid javnosti i zainteresirane javnosti u trajanju **od najmanje 15 dana**, objavom na mrežnim stranicama MZOIP-a.

Primjedbe na nacrt okolišne dozvole javnost i zainteresirana javnost može uputiti **u roku od osam dana** od proteka roka trajanja objave.

U Uredbi o okolišnoj dozvoli nije propisana obveza postupanja s primjedbama koje su javnost i zainteresirana javnost dostavile tijekom razmatranja nacrtu dozvole.

KAKO SE JAVNOST MOŽE PRIPREMITI ZA JAVNI UVID U NACRT OKOLIŠNE DOZVOLE

Kao i kod javnog uvida u zahtjev, treba:

- _ pratiti najave na mrežnim stranicama, napise u novinama - biti informiran
- _ povezati se sa stručnjacima i dobiti njihovo mišljenje o ključnim problema postrojenja, farme, odlagališta koje je predmet procesa ishodaženja okolišne dozvole
- _ upozoriti medije na moguće probleme
- _ naći/animirati saveznike kako bi se jače čuo glas javnosti
- _ tražiti objašnjenja od operatera, sastanak s nadležnim tijelima uprave – biti proaktivan.

9. INFORMIRANJE O RJEŠENJU O OKOLIŠNOJ DOZVOLI

Rješenje o okolišnoj dozvoli izdaje Ministarstvo zaštite okoliša i prirode. Rješenje o okolišnoj dozvoli je javni dokument koji se objavljuje na mrežnoj stranici www.mzoip.hr, Slika 12. i Slika 13.

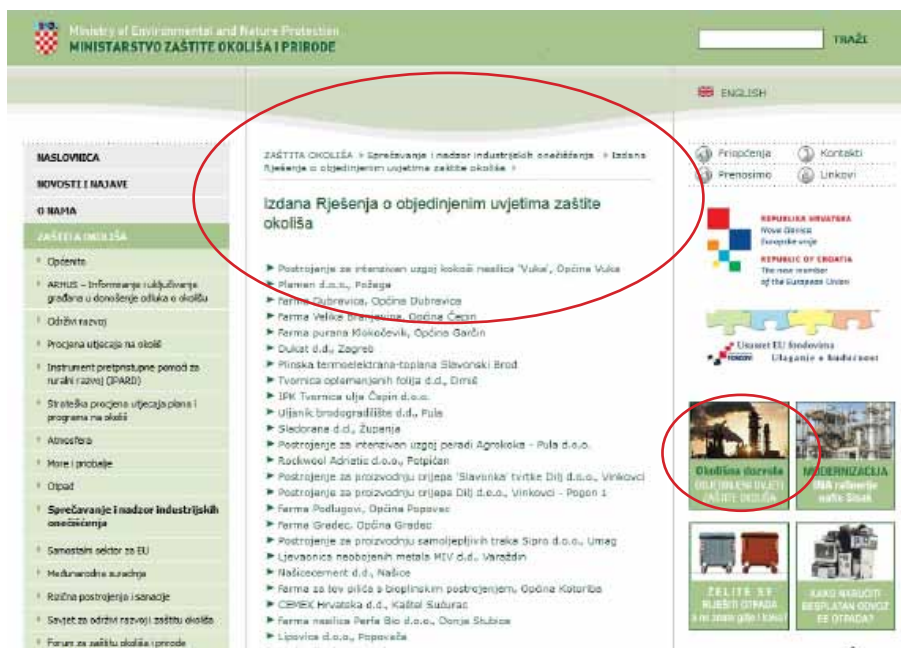
O rješenju, MZOIP informira javnost i zainteresiranu javnost te drugu državu kada je sudjelovala u postupku, sukladno zakonu i uredbi kojom se uređuje informiranje i sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša.

Rješenje o okolišnoj dozvoli dostavlja se u pisanom obliku:

- _ operateru – obvezniku ishodaženja okolišne dozvole
- _ inspekciji zaštite okoliša.

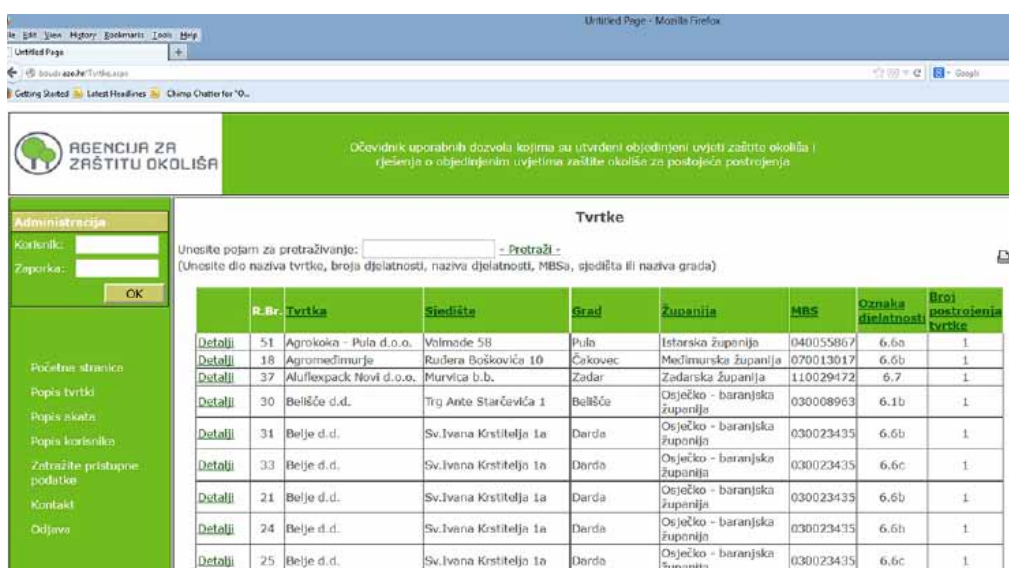
Javnost i zainteresirana javnost kao i ostali dionici postupka rješenje o okolišnoj dozvoli mogu pronaći na mrežnoj stranici MZOIP-a, Slika 12. i Slika 13.

Pritiskom na **ikonu Okolišna dozvola**, na mrežnoj stranici www.mzoip.hr, Slika 12, zbog promjene propisa, u sljedećim godinama bit će istovremeno dostupni i pregled izdanih Rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša i pregled izdanih Okolišnih dozvola.



Slika 12. Prikaz mrežne stranice s ikonom za pristup informacijama o okolišnoj dozvoli I popisom izdanih rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša odnosno okolišnoj dozvoli

I propisom izdanih rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša odnosno okolišnoj dozvoli Agencija za zaštitu okoliša vodi očevidnik izdanih okolišnih dozvola na mrežnoj stranici <http://boudr.azo.hr/Default.aspx>, Slika 13. Naziv očevidnika glasi **Očevidnik uporabnih dozvola** kojima su utvrđeni objedinjeni uvjeti zaštite okoliša i rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za postojeća postrojenja. Ovakav naziv nije razumljiv za korisnike te bi ga trebalo uskladiti s nazivima prema Zakonu o zaštiti okoliša. U Očevidnik je do kraja travnja 2014. godine bilo upisano oko 100 postrojenja koja su ishodila rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša.



Slika 13. Očevidnik uporabnih dozvola kojima su utvrđeni objedinjeni uvjeti zaštite okoliša i rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za postojeća postrojenja

4.5. Kako unaprijediti sudjelovanje javnosti u procesu ishodaženja okolišne dozvole

Okolišna dozvola nema dugu tradiciju u pravnom okviru zaštite okoliša u Hrvatskoj koja široj javnosti još uvijek nije dovoljno poznata. Unaprjeđenje sudjelovanja javnosti u ovom složenom postupku trebalo bi stoga obuhvatiti razvoj svijesti o smislu okolišne dozvole, razumijevanje procesa njezinog ishodaženja te ohrabrivanje i podupiranje uključivanja udruga i drugih organizacija koje brinu o okolišu.

Arhuška konvencija svojim Općim odredbama, između ostalog, obvezuje stranke da:

- _ nastoje osigurati da službenici i tijela vlasti **pomognu javnosti i upute je** u traženju pristupa informacijama o okolišu, **u omogućavanju njezinoga sudjelovanja u odlučivanju** i u traženju pristupa pravosuđu u pitanjima okoliša,
- _ **promiču odgoj i obrazovanje o okolišu i svijest o okolišu**, osobito o tome kako dobiti pristup informacijama o okolišu, sudjelovati u odlučivanju o okolišu i dobiti pristup pravosuđu u pitanjima okoliša,
- _ **osiguraju odgovarajuće priznanje i podršku skupinama, udrugama ili organizacijama koje rade na promicanju ciljeva zaštite okoliša** te osiguraju usklađenost domaćeg pravnog sustava s ovom obavezom.

Planiranje poboljšanja

Poboljšanje sudjelovanja javnosti trebalo bi planirati i sustavno provoditi kao proces kontinuiranih poboljšanja na što se može primijeniti **Demingov pristup - četiri osnovna koraka**: planiranje, provedba, provjera i poboljšanje koji se neprekidno ponavljaju:



Treba započeti s uvođenjem sustavne provjere i ocjene procesa sudjelovanja javnosti kao polazištem za planiranje i provedbu poboljšanja.

Potrebno je utvrditi ciljeve procesa poboljšanja odnosno jasno definirati što se želi postići u određenom vremenu (povećanje stope sudjelovanja javnosti, povećanje broja sudionika koji su upoznati s procesom i sl.). Važno je prepoznati koja javnost odnosno javnosti trebaju biti pozvane na sudjelovanje u procesu, kako ih obavijestiti i ohrabriti na sudjelovanje. S obzirom na općenito nizak odaziv javnosti, treba prepoznati i sustavno otklanjati glavne zapreke. Treba povećati transparentnost i razumljivost procesa, poboljšati komunikaciju s javnošću, podupirati razvoj sposobnosti za sudjelovanje.

Posebnu pozornost treba pokloniti i pitanju prepoznavanja javnosti. Pripadnici javnosti mogu se opisati kao dionici zajedno s organizacijama civilnog društva, poslovnim svijetom i dr. skupinama karakterističnim za određeno područje i pitanje o kojem se odlučuje. Mnogi dionici nisu u mogućnosti učinkovito sudjelovati u donošenju odluka čak i kada su potencijalno najviše pogođeni. Razlozi tome mogu biti različiti, no o njima treba voditi računa - neinformiranost, nerazumijevanje procesa i uvjerenje da ne mogu utjecati na odluke, slaba prometna povezanost, fizički hendikep itd. Treba razmotriti i ostale razloge koji utječu na proces uključivanja građana - radi li se o bliskom okruženju sudionika, utječe li zahvat na onečišćenje neposrednog okoliša, vrijednost imovine, mogućnost zapošljavanja i dr.

Povećanje transparentnosti procesa

U smislu povećanja transparentnosti i razumljivosti procesa ishođenja okolišne dozvole i postupaka unutar tog procesa predlaže se izrada smjernica s jedinstvenim opisom procesa ipoveznicama s odgovarajućim propisima. Jednostavan i cjelovit prikaz procesa koristio bi svim dionicima, ne samo javnosti.

Nužno je uskladiti nazive pojmova. U propisima i službenim dokumentima nalazimo različite nazive dokumenata, postupaka ili predmeta razmatranja, na primjer:

Primjer 1: Za onoga tko je odgovoran za rad postrojenja/farme/odlagališta, nalazimo nazive: operater, nositelj zahvata, odlagatelj, pravni subjekt, organizacija, pravna osoba, tvrtka, poduzeće i sl.

Primjer 2: Za jedno odlagalište neopasnog otpada kao obveznika ishođenja okolišne dozvole u različitim službenim dokumentima (dozvole, rješenja, studija utjecaja na okoliš, obrasci za prijavu u registar onečišćavanja, laboratorijska izvješća, izvješća o mjerenjima i sl.), korišteni su nazivi: odlagalište komunalnog otpada, odlagalište mješovitog komunalnog otpada, odlagalište I. kategorije, sanitarno odlagalište, deponija, sanitarna deponija itd.

Što bi trebale učiniti određene skupine dionika u procesu ishođenja okolišne dozvole?

POSLOVNI SEKTOR (OPERATERI I OVLAŠTENICI)

- _ jasno i u najranijoj fazi informirati javnost o namjeravanoj promjeni rada, tehnologije i drugim promjenama koje mogu utjecati na okoliš
- _ po otvaranju procesa ishođenja okolišne dozvole informirati javnost i uspostaviti aktivnu suradnju s lokalnim vlastima
- _ trajno ulagati u građenje povjerenja - redovito održavati dane otvorenih vrata, zajedničke sastanke i akcije s lokalnom zajednicom i udrugama, informirati
- _ transparentno i otvoreno komunicirati sa svim zainteresiranim dionicima u postupku javne rasprave vezane uz dobivanje okolišne dozvole
- _ pripremiti jednostavne, sažete i razumljive materijale, kako bi javnost dobila osnovne informacije o odvijanju tehnološkog procesa i emisijama u okoliš
- _ doprinositi kvaliteti i učinkovitosti javne rasprave iznošenjem točnih i potpunih podataka i informacija te uvažavanjem pitanja i primjedaba javnosti

ORGANIZACIJE CIVILNOG DRUŠTVA (UDRUGE, ZAKLADE SINDIKATI)

- _ informirati, upućivati i educirati javnost te poticati aktivno sudjelovanje javnosti na javnim raspravama
- _ konzultirati se s nezavisnim stručnjacima te, kad je to prikladno, argumentirano zastupati moguća rješenja/poboljšanja
- _ zastupati mišljenja i stavove koji se temelje na načelima održivog razvoja te uz okolišne uključuju i društvene i ekonomske interese lokalnog stanovništva
- _ zahtijevati neovisno praćenje rada/utjecaja postrojenja/farme/odlagališta.

GRAĐANI, ČLANOVI LOKALNE ZAJEDNICE

- _ biti aktivni članovi zajednice, pratiti događanja i informacije
- _ biti informirani i upućeni, razmjenjivati i provjeravati informacije, tražiti mišljenje nezavisnih stručnjaka
- _ potražiti istomišljenike i zastupnike, npr. organizacije civilnog društva, institute i sl.
- _ predlagati poboljšanja u komunikaciji s vlastima i poslovnim organizacijama te sami doprinosti boljem komuniciranju.

NADLEŽNA TIJELA JAVNE VLASTI NA NACIONALNOJ, REGIONALNOJ I LOKALNOJ RAZINI

- _ trajno ulagati u podizanje znanja i svijesti o važnosti sudjelovanja javnosti
- _ unaprjeđivati postupak sudjelovanja javnosti podupiranjem djelovanja udruga i drugih organizacija koje djeluju na tom području

- _ osigurati protok informacija u obliku koji je razumljiv i dostupan javnosti i ostalim dionicima te širiti informacije na najprikladniji način i iznad propisanog minimuma, vodeći računa o lokalnim uvjetima i koristeći sve raspoložive mogućnosti
- _ rano planirati sudjelovanje javnosti kako bi se na vrijeme osigurala kvaliteta sudjelovanja počevši od dobrog odaziva javnosti na javnu raspravu
- _ identificirati relevantne dionike, načine informiranja i uključivanja u proces
- _ uspostaviti djelotvornu „vertikalnu“ vezu i potaknuti suradnju i doprinos procesu sudjelovanja javnosti na svim razinama
- _ ostaviti dovoljno vremena javnosti i ostalim dionicima da pripreme svoj stav i pitanja za javnu raspravu
- _ organizirati javnu raspravu te, kad je to prikladno i druga ili ponovljena događanja, u vrijeme i na mjestu koje odgovara većini dionika; omogućiti javni uvid izvan radnog vremena; osigurati odgovarajući broj primjeraka izloženog materijala
- _ kad god je to moguće, angažirati moderatora javne rasprave koji će unaprijediti komunikaciju među različitim skupinama dionika i pomoći da proces bude učinkovitiji i kvalitetniji
- _ pobrinuti se da se prijedlozi javnosti i ostalih dionika pažljivo razmotre i da se podnositeljima dostave povratne informacije s obrazloženjima
- _ osigurati cjelovito povratno informiranje o svim razmatranim pitanjima i donesenim odlukama.

4.6. Poticaj razumijevanju i sudjelovanju – primjer dobre prakse koju treba nastaviti

U razdoblju od prosinca 2011. do svibnja 2013. godine MZOIP je proveo projekt **‘Osnivanje centara za provedbu IPPC direktive na regionalnoj razini u Hrvatskoj’**. Projekt je financiran iz Programa Europske Unije za Hrvatsku IPA 2009. Cilj projekta bio je prenijeti znanje vezano uz provedbu europskih i domaćih propisana području ishođenja okolišne dozvole svim dionicima u postupku - službenicima koji izdaju dozvole, operaterima i zainteresiranoj javnosti. Poseban značaj dan je uključivanju javnosti u proces ishođenja okolišne dozvole s ciljem podizanja transparentnosti procesa te omogućavanja boljeg upoznavanja i izravnog komuniciranja među zainteresiranim dionicima koji djeluju u određenoj zajednici.

U okviru projekta održano je **15 jednodnevnih radionica** na kojima je zainteresirana javnost upoznata s postupkom i načinom uključivanja u proces izdavanja okolišne dozvole. Radionice su održane u **15 gradova** u različitim regijama Republike Hrvatske, a na njima su sudjelovala **203 sudionika**.

Značaj radionica očituje se i u procesu okupljanja različitih dionika, od nadležnih institucija do operatera, zainteresiranih pojedinaca i organizacija civilnog društva.

Tijekom navedenih radionica sudionici su imali priliku saznati koji je najbolji način uključivanja u postupak javne rasprave kao i upoznavanje načina iznošenja stavova kroz praktičnu ‘igru uloga’ tijekom samih radionica. Sudionicima na radionicama dana je mogućnost iznošenja vlastitih mišljenja vezano uz proces izdavanja okolišne dozvole čime im je direktno omogućeno sudjelovanje u procesu poboljšanja postupka izdavanja dozvole. Predložen je i pilot-projekt formiranja dioničke platforme koja bi omogućila stalnu komunikaciju među dioničkim skupinama, doprinijela razumijevanju i međusobnom uvažavanju bez obzira na razlike u stavovima te uvelike unaprijedila proces sudjelovanja.

Hrvatska gospodarska komora u provedbi projekta bila je jedan od dionika te je za potrebe projekta osiguravala tehničku podršku, na primjer za radionice. Informacije o rezultatima projekta dostupne su na stranici: www.hgk.hr/djelatnost/gosp_industrija/ippc. Jedan od rezultata projekta je zaključak kako će se na nacionalnoj razini ustrojiti **Hrvatski IPPC Forum, međusektorsko tijelo koje će okupljati sve zainteresirane dionike**. Odlukom o osnivanju Hrvatskog IPPC foruma objavljenom u NN 113/13, Ministar zaštite okoliša i prirode ovlašćuje Hrvatsku gospodarsku komoru da ustroji Hrvatski IPPC forum. Upravljanje Hrvatskim IPPC forumom bit će u nadležnosti Ministarstva zaštite okoliša i prirode (Uprava za zaštitu okoliša i održivi razvoj), Hrvatske gospodarske komore, Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva gospodarstva u obliku Upravnog odbora.

Prema odluci, zadaća Hrvatskog IPPC foruma između ostalog jest: razvijati, održavati i ažurirati IPPC informacijski sustav i pripadajuće mrežne stranice kako bi podaci iz informacijskog sustava bili dostupni svim dionicima i zainteresiranim stranama.

Dodatak I.

Kronološki pregled donošenja propisa važnih za sudjelovanje javnosti i objedinjene uvjete zaštite okoliša prema godini objave

Godina	Međunarodni propisi	Propisi Republike Hrvatske
1990.	Council Directive 90/313/EEC of 7 June 1990 on the freedom of access to information on the environment	
1992.	Konferencija Ujedinjenih naroda o okolišu i razvoju (UNCED), Skup o Zemlji (Earth Summit)	
1994.		Zakon o zaštiti okoliša, NN 82/1994 (van snage)
1996.	Council Directive 96/61/EC of 24 September 1996 concerning integrated pollution prevention and control (IPPC direktiva)	
1997.	Council Directive 97/11/EC of 3 March 1997 amending Directive 85/337/EEC on the assessment of the effects of certain public and private projects on the environment	
1998.	Convention on Access to Information, Public Participation in Decision-Making and Access to Justice in Environmental Matters	Konvencija o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša, stupila na snagu 2007. godine
2001.	Directive 2001/42/EC of the European Parliament and of the Council of 27 June 2001 on the assessment of the effects of certain plans and programmes on the environment	
2003.	Directive 2003/4/EC of the European Parliament and of the Council of 28 January 2003 on public access to environmental information and repealing Council Directive 90/313/EEC Directive 2003/35/EC of the European Parliament and of the Council of 26 May 2003 providing for public participation in respect of the drawing up of certain plans and programmes relating to the environment and amending with regard to public participation and access to justice Council Directives 85/337/EEC and 96/61/EC - Statement by the Commission	

Godina	Međunarodni propisi	Propisi Republike Hrvatske
2007.		Zakon o potvrđivanju Konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša, NN-MU 1/07 Zakon o zaštiti okoliša, NN 110/2007 (van snage)
2008.	Directive 2008/1/EC of the European Parliament and of the Council of 15 January 2008 concerning integrated pollution prevention and control (Codified version) (Text with EEA relevance)	Uredba o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima okoliša, NN 64/2008 Uredba o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša, NN 114/2008
2010.	Directive 2010/75/EU on industrial emissions (integrated pollution prevention and control)	
2011.	Directive 2011/92/EU of the European Parliament and of the Council of 13 December 2011 on the assessment of the effects of certain public and private projects on the environment The initial Directive of 1985 and its three amendments have been codified by this directive.	
2013.		Zakon o zaštiti okoliša, NN 80/2013 Zakon o održivom gospodarenju otpadom, NN 94/13 Najavljene su promjene podzakonskih akata koji uređuju područje sudjelovanja javnosti.
2014.	The IPPC Directive will be repealed with effect from 7 January 2014 by Directive 2010/75/EU on industrial emissions. (IED direktiva)	Uredba o okolišnoj dozvoli, NN 8/14

Dodatak II.

Informacija koju objavljuje MZOIP o zahtjevu operatera za pokretanje postupka



REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I PRIRODE

10000 Zagreb, Ulica Republike Austrije 14
Tel: 01/3717 111 fax: 01/3717 122

KLASA: UP/I 351-03/13-02/62
URBROJ: 517-06-2-2-1-13-6
Zagreb, 18. listopada 2013.

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode na temelju odredbi članka 137. stavka 1. i članka 139. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 110/07) daje sljedeću

INFORMACIJU

o zahtjevu tvrtke - operatera za provedbu postupka utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša odlagališta neopasnog otpada „Kutina“

Tijelo nadležno za provedbu postupka:

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Ulica Republike Austrije 14, Zagreb.

Pravni temelj postupka:

Odredbe članaka 82. do 92. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 110/07) i odredbe Uredbe o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša („Narodne novine“, br. 114/08) koje se odnose na postojeća postrojenja.

Podnositelji zahtjeva (tvrtka – operater):

EkoMoslavina d.o.o., Trg kralja Tomislava 10/I, Kutina

Lokacija postrojenja:

Sisačko-moslavačka županija, Grad Kutina, Stjepana Radića 298a..

Djelatnost prema Prilogu I Uredbe

5. Gospodarenje otpadom

5.4. Odlagališta otpada na koja se odlaže više od 10 tona na dan ili imaju ukupni kapacitet preko 25 000 tona, osim odlagališta inertnog otpada

Sažeti opis postrojenja:

Na odlagalište neopasnog otpada „Kutina“ odlaže se više od 10 t otpada dnevno, odnosno ukupni kapacitet mu je 720 000 t. Područje skupljanja otpada je Kutina, Ludina i Popovača. Odlagalište je započelo s radom 1977. godine, a dozvola za odlaganje neopasnog otpada važi do 2015. godine. Odlagalište se nalazi na k.č. 9678, k.o. Kutina.

Sažetak postupka koji će se provesti:

Informiranje javnosti i zainteresirane javnosti o zahtjevu, pribavljanje mišljenja i uvjeta za postrojenje, opterećenja i drugih posebnih uvjeta od tijela i/ili osoba nadležnih prema posebnim propisima, sudjelovanje javnosti (javna rasprava), donošenje rješenja, informiranje javnosti i zainteresirane javnosti o rješenju u postupku.

Ostali sudionici u postupku:

1. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Uprava za zaštitu prirode, Savska cesta 41, Zagreb
2. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Sektor za održivi razvoj
3. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Sektor za atmosferu, more i tlo
4. Ministarstvo poljoprivrede, Uprava gospodarenja vodama, Avenija grada Vukovara 220, Zagreb
5. Ministarstvo zdravlja, Uprava za sanitarnu inspekciju, Branimirova 183, Zagreb

Način informiranja i sudjelovanja javnosti i zainteresirane javnosti u predmetnom postupku:

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode objavit će na svojim službenim stranicama (www.mzoip.hr) sadržaj zahtjeva u trajanju od 30 dana. Zahtjev će također objaviti Grad Kutina i Sisačko-moslavačka županija.

Način očitovanja na informaciju:

Očitovanje javnosti i zainteresirane javnosti na informaciju o zahtjevu temeljem članka 7. stavka 1. točke 1. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti u pitanjima zaštite okoliša (Narodne novine, br. 64/08) ne provodi se, jer se u postupku po tom zahtjevu provodi javna rasprava.

Način na koji će javnost i zainteresirana javnost biti informirana o ishodu postupka:

Javnost i zainteresirana javnost bit će o ishodu postupka informirana objavom akta na internetskoj stranici ministarstva.



Načelnik Sektora:
Domagoj Štepan Krtak, prof.biol.

Dostaviti:

1. Grad Kutina, Trg kralja Tomislava 12, Kutina
2. Sisačko-moslavačka županija, Upravni odjel za zaštitu okoliša i prirode

Dodatak III.

Odluka županije o objavi informacije o zahtjevu operatera za provedbu postupka



REPUBLIKA HRVATSKA
SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za zaštitu okoliša i prirode

Trg bana Josipa Jelačića 6, 44 000 Sisak
tel: +385 44 510 068, 540 030, 540 213
fax: +385 44 510 069
e-mail: zastita-okolisa@smz.hr

KLASA: 351-01/13-19/08
URBROJ:2176/01-10-13-2
Sisak, 29. listopada 2013. godine

Temeljem članka 137. i 139. Zakona o zaštiti okoliša ("Narodne novine", broj 110/07), u vezi s člankom 277. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj 80/13), članka 9. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša ("Narodne novine", broj 64/08), te Informacije Ministarstva zaštite okoliša i prirode KLASA: UP/I-351-03/13-02/62, URBROJ:517-06-2-2-1-13-6 od 18. listopada 2013. godine, Sisačko-moslavačka županija, Upravni odjel za zaštitu okoliša i prirode, donosi

ODLUKU

o objavi informacije o zahtjevu tvrtke – operatera za provedbu postupka utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša odlagališta neopasnog otpada „Kutina“

1.

Donosi se odluka o objavi Informacije o zahtjevu za provedbu postupka utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša odlagališta neopasnog otpada „Kutina“, koju je izdalo Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, KLASA: UP/I-351-03/13-02/62, URBROJ: 517-06-2-2-1-13-6 od 18. listopada 2013. godine.

2.

Informacija o zahtjevu za provedbu postupka utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša odlagališta neopasnog otpada „Kutina“ se objavljuje na oglasnoj ploči i internetskim stranicama Sisačko-moslavačke županije od 31. listopada 2013. godine do 1. prosinca 2013. godine.

3.

Očitovanje javnosti i zainteresirane javnosti na Informaciju o zahtjevu se ne provodi, jer se u postupku po zahtjevu za utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša provodi javna raspava. O vremenu i načinu provedbe javne rasprave, javnost i zainteresirana javnost će biti obavještena sukladno Uredbi o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša.

4.

Sastavni dio ove odluke je Informacija o zahtjevu za provedbu postupka utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša odlagališta neopasnog otpada „Kutina“ u Kutini, Stjepana Radića 298 a.

Pročelnica
v.r. Sandra Mahnik, dr. med. vet.

Dodatak IV.

Primjer obavijesti o održavanju javne rasprave

Primjer obavijesti o održavanju javne rasprave s osnovnim propisanim informacijama uz dodatak karte s označenom lokacijom što omogućava lakše snalaženje predstavnika javnosti

Web-stranica Koprivničko-križevačke županije

11.04.2012. Javna rasprava o zahtjevu i tehničko-tehnološkom rješenju za utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša postojećeg postrojenja Carlsberg Croatia d.o.o. Koprivnica



Na temelju članka 143, stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 110/07), članka čl. 14. Uredbe o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša („Narodne novine“ br. 114/08) te čl. 9. i 17. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, br. 64/08) Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša Koprivničko-križevačke županije, Odsjek za zaštitu okoliša i prirode objavljuje

JAVNU RASPRAVU

O ZAHTJEVU I TEHNIČKO-TEHNOLOŠKOM RJEŠENJU

ZA UTVRĐIVANJE OBJEDINJENIH UVJETA ZAŠTITE OKOLIŠA

POSTOJEĆEG POSTROJENJA CARLSBERG CROATIA d.o.o. KOPRIVNICA

I.

Zahtjev za utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša postojećeg postrojenja Carlsberg Croatia d.o.o., Koprivnica i Tehničko-tehnološko rješenje za isti (u daljnjem

tekstu Zahtjev), nositelja djelatnosti Carlsberg Croatia d.o.o., Danica 3, Koprivnica, upućuje se na javnu raspravu temeljem Odluke Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, KLASA:UP/I 351-03/12-02/8, URBROJ:517-12-11 od 26. ožujka 2012.

II.

Javna rasprava i javni uvid u Studiju u trajanju od 30 dana održati će se u periodu **od 19. travnja do 21. svibnja 2012.** godine. Javni uvid u cjelokupnu dokumentaciju Zahtjeva može se izvršiti za vrijeme trajanja javne rasprave, **svakog radnog dana od 8,00-14,00 sati** u prostorijama **Grada Koprivnice, Zrinski trg 1/I, dvorani za sastanke, soba br. 12.** Na javnom uvidu u Koprivnici javnost će imati uvid u tri primjerka Zahtjeva i tri Tehničko-tehnološka rješenja. Uz dokumentaciju će biti osigurana knjiga primjedaba za upisivanje mišljenja, primjedbi i prijedloga. Sažetak dokumentacije bit će dostupan javnosti i na službenim Internet stranicama Ministarstva (www.mzopu.hr) te Koprivničko-križevačke županije (www.kckzz.hr).

Dodatak V.

Pojmovnik

_dozvole prema posebnim propisima

Dozvole prema posebnim propisima su dozvole za rad, u pisanom obliku, čitavog postrojenja ili jednog njegovog dijela ili postrojenja za izgaranje, postrojenja za spaljivanje otpada ili postrojenja za suspaljivanje otpada prema posebnim propisima, a koje se izdaju temeljem nadležnosti za posebnu sastavnicu okoliša ili za posebnu djelatnost u vezi s okolišem.

Zakon o zaštiti okoliša, NN 80/13

_emisija

Emisija je ispuštanje ili istjecanje tvari, uključujući radioaktivne tvari i genetski modificirane organizme, u tekućem, plinovitom ili čvrstom agregatnom stanju, i/ili ispuštanje topline, buke, vibracije iz stacionarnih ili difuznih izvora u zrak, more, vodu i tlo, te ispuštanje svjetlosti i organizama, iz pojedinog izvora u okoliš, nastalo kao rezultat čovjekovih djelatnosti, kao i mikrobiološko onečišćivanje okoliša.

Zakon o zaštiti okoliša, NN 80/13

_granična vrijednost emisije (GVE)

Granična vrijednost emisije je propisana ili određena vrijednost, koncentracija i/ili razina emisije u posebnim pokazateljima, izražena kao prosjek tijekom zadanog vremenskog razdoblja, pod posebnim referentnim uvjetima koja u jednom ili tijekom više vremenskih razdoblja ne smije biti prekoračena.

Zakon o zaštiti okoliša, NN 80/13

_imisija

Imisija je koncentracija tvari na određenom mjestu i u određenom vremenu u okolišu.

Zakon o zaštiti okoliša, NN 80/13

_industrijska emisija

Industrijska emisija je ispuštanje ili istjecanje tvari, ispuštanje energije (toplina, buka, vibracije) iz stacionarnih ili difuznih izvora u postrojenju u zrak, vodu i tlo.

Zakon o zaštiti okoliša, NN 80/13

_informacija o okolišu

Informacija o okolišu je svaka informacija u pisanom, vizualnom, slušnom, elektroničkom ili drugom materijalnom obliku, koja se odnosi na okoliš, njegove sastavnice i opterećenja, a posebice o opterećivanju okoliša: emisijama, imisijama, otpadu, bioraznolikosti i krajobraznoj raznolikosti, prostoru, kulturnoj baštini, prirodnim pojavama, stanju sastavnica okoliša, postupcima tijela javne vlasti koji se odnose na donošenje propisa, općih i pojedinačnih akata u vezi sa zaštitom okoliša, i/ili koji se odnose na donošenje strategija, planova, programa i izvješća o okolišu, sastavnicama okoliša i opterećenjima, te informacija o učinkovitosti provedbe strategija, planova, programa i mjera, stanju i mjerama i načinima održavanja projektiranog stanja postrojenja i drugih objekata, koji bi mogli utjecati na onečišćivanje okoliša i sastavnica okoliša, odnosno koji bi mogli utjecati na s okolišem povezana opterećenja i/ili postupke.

Zakon o zaštiti okoliša, NN 80/13

_javni interes

Javni interes je interes u pitanjima zaštite okoliša koji iskazuje Država, ili jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave sukladno svojem statutu.

Zakon o zaštiti okoliša, NN 80/13

_javnost

Javnost je jedna ili više fizičkih ili pravnih osoba, njihove skupine, udruge i organizacije sukladno posebnim propisima i praksi.

Zakon o zaštiti okoliša, NN 80/13

_nacrtna dozvola

Nacrtna dozvola je nacrt dozvole koji je prošao sve radnje u postupku i sadrži uvjete dozvole te za koji su ishodena mišljenja tijela ili osoba prema posebnim propisima te koji sadrži obrazloženje uvjeta.

Nacrt Uredbe o okolišnoj dozvoli, prosinac 2013.

_najbolje raspoložive tehnike (NRT)

Najbolje raspoložive tehnike (NRT) su: najnaprednija faza u razvoju aktivnosti i njihovih načina rada, što pokazuje kolika je praktična primjenjivost pojedinih tehnika kao osnova za granične vrijednosti emisije i ostale uvjete dozvole koji su osmišljeni kako bi spriječili i, gdje to nije izvedivo, smanjili emisije i utjecaj na okoliš u cijelosti:

- _ tehnike označavaju i tehnologiju koja se koristi i način na koji se postrojenje projektira, gradi, održava, koristi i stavlja izvan upotrebe;
- _ raspoložive tehnike označavaju tehnike koje su razvijene u opsegu koji dozvoljava primjenu u odgovarajućem industrijskom sektoru, pod ekonomski i tehnički održivim uvjetima, vodeći računa o troškovima i prednostima, bez obzira jesu li tehnike korištene ili proizvedene u Republici Hrvatskoj, sve dok su operateru raspoložive po prihvatljivim uvjetima;
- _ najbolje podrazumijeva najučinkovitije u postizanju visoke opće razine zaštite okoliša u cijelosti.

Zakon o zaštiti okoliša, NN 80/13

_nositelj zahvata

Nositelj zahvata je podnositelj zahtjeva: za ocjenu o potrebi procjene utjecaja na okoliš, za utvrđivanje sadržaja studije o utjecaju na okoliš ili za procjenu utjecaja na okoliš.

Zakon o zaštiti okoliša, NN 80/13

_održivi razvoj (razvitak)

Održivi razvoj je razvitak društva koji kao temeljne kriterije uključuje ekološku, gospodarsku i socio-kulturnu održivost, i koji s ciljem unaprjeđenja kvalitete života i zadovoljavanja potreba današnjeg naraštaja uvažava iste mogućnosti zadovoljavanja potreba idućih naraštaja, te omogućuje dugoročno očuvanje kakvoće okoliša, georaznolikosti, bioraznolikosti te krajobraza.

Zakon o zaštiti okoliša, NN 80/13

_okoliš

Okoliš je prirodno i svako drugo okruženje organizama i njihovih zajednica uključivo i čovjeka koje omogućuje njihovo postojanje i njihov daljnji razvoj: zrak, more, vode, tlo, zemljina kamena kora, energija te materijalna dobra i kulturna baština kao dio okruženja koje je stvorio čovjek; svi u svojoj raznolikosti i ukupnosti uzajamnog djelovanja.

Zakon o zaštiti okoliša, NN 80/13

_okolišna dozvola

Okolišna dozvola je dozvola za rad postrojenja u pisanom obliku koja se izdaje temeljem jedinstvenog postupka utvrđivanja mjera zaštite okoliša kako je propisano odredbama ovoga Zakona.

Zakon o zaštiti okoliša, NN 80/13

_operater

Operater je pravna ili fizička osoba koja u skladu s posebnim propisom obavlja ili nadzire gospodarsku djelatnost na temelju dozvole, drugog odobrenja, upisa u registar ili u drugu javnu evidenciju, uključujući upravljanje radom ili nadzor postrojenja, postrojenja za izgaranje, postrojenja za spaljivanje ili postrojenja za suspaljivanje otpada u cijelosti ili dijelu postrojenja, ili na koju je prenesena ovlast donošenja ekonomskih odluka o tehničkom funkcioniranju postrojenja.

Zakon o zaštiti okoliša, NN 80/13

_ovlaštenik

Ovlaštenik je pravna ili fizička osoba koja posjeduje suglasnost za obavljanje stručnih poslova iz područja zaštite okoliša.

Zakon o zaštiti okoliša, NN 80/13

_područje postrojenja

Područje postrojenja označava cijelo područje koje je pod kontrolom operatera i u kojem su prisutne opasne tvari u jednom ili više postrojenja, uključujući zajedničku ili s njima povezanu infrastrukturu ili djelatnosti.

Zakon o zaštiti okoliša, NN 80/13

_područje utjecaja

Područje utjecaja je područje na kojem se prostire značajan utjecaj zahvata u okoliš, bilo da je uzrokovan samim zahvatom u okoliš ili sinergijom s postojećim ili planiranim zahvatima u okoliš.

Zakon o zaštiti okoliša, NN 80/13

_postrojenje

Postrojenje u smislu ovoga zakona je nepokretna tehnička jedinica u kojoj se odvija jedna ili više djelatnosti prema prilogima iz provedbenih propisa ovoga Zakona, kao i bilo koja druga izravno povezana aktivnost na istoj lokaciji koja je tehnički povezana s aktivnostima iz tih priloga i koja bi mogla imati utjecaj na industrijske emisije i s njima povezanog onečišćenja, ili kako se određuje prema provedbenim propisima ovoga zakona.

Zakon o zaštiti okoliša, NN 80/13

Postrojenje u smislu ove Uredbe je postrojenje, postrojenje za spaljivanje, postrojenje za suspaljivanje otpada i postrojenje za izgaranje.

Uredba o okolišnoj dozvoli, NN 8/14

_pravo na pristup pravosuđu

Pravo na pristup pravosuđu je pravo na izjavljivanje žalbe nadležnom tijelu, odnosno pravo na podnošenje tužbe nadležnom sudu, koje se ovim Zakonom, uz propisane uvjete, utvrđuje osobama – građanima, drugim fizičkim te pravnim osobama, njihovim skupinama, udrugama i organizacijama radi ostvarivanja prava na zdrav život i održiv okoliš i u svrhu zaštite okoliša i pojedinih sastavnica okoliša i zaštite od štetnog utjecaja opterećenja.

Zakon o zaštiti okoliša, NN 80/13

_referentni dokument o najboljim raspoloživim tehnikama (RDNRT)

Referentni dokument o najboljim raspoloživim tehnikama je dokument nastao kao rezultat razmjene podataka koju organizira Europska komisija između država članica, predmetnih industrija, nevladinih organizacija koje promoviraju zaštitu okoliša i Komisije, sastavljen za utvrđene djelatnosti. Ovaj dokument posebno opisuje primijenjene tehnike, sadašnje razine emisija i potrošnje, tehnike koje su razmatrane kod određivanja najboljih raspoloživih tehnika, kao i zaključke o referentnom dokumentu o NRT-u i bilo koje tehnike u nastajanju, vodeći posebno računa o kriterijima propisanim posebnim propisom.

Zakon o zaštiti okoliša, NN 80/13

_tehnološki proces

Tehnološki proces je skup postupaka kod kojih se iz određenih polaznih sirovina i aditiva dobiva jedan ili više sličnih proizvoda.

Uredba o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora, NN 117/12

_tijelo javne vlasti

Tijelo javne vlasti je tijelo državne vlasti, tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima koje obavljaju djelatnosti u vezi s okolišem.

Zakon o zaštiti okoliša, NN 80/13

_zainteresirana javnost

Zainteresirana javnost je javnost na koju utječe ili bi moglo utjecati odlučivanje o okolišu, ili ima interes u odlučivanju o okolišu; udruge civilnog društva koje djeluju na području zaštite okoliša i ispunjavaju sve uvjete sukladno ovom Zakonu smatrat će zainteresiranima.

Zakon o zaštiti okoliša, NN 80/13

_zaštita okoliša

Zaštita okoliša je skup odgovarajućih aktivnosti i mjera kojima je cilj sprječavanje opasnosti za okoliš, sprječavanje nastanka šteta i/ili onečišćivanja okoliša, smanjivanje i/ili otklanjanje šteta nanesenih okolišu te povrat okoliša u stanje prije nastanka štete.

Zakon o zaštiti okoliša, NN 80/13

_značajna promjena

Značajna promjena je svaki zahvat i/ili njegova izmjena, uključujući promjenu prirode rada i/ili funkcioniranja i/ili opsega rada, postrojenja, postrojenja za izgaranje, postrojenja za spaljivanje ili postrojenja za suspaljivanje otpada koja prema mišljenju nadležnih tijela može imati značajan negativan utjecaj na zdravlje ljudi ili na okoliš.

Zakon o zaštiti okoliša, NN 80/13

Značajna promjena je promjena koja je vezana uz način funkcioniranja, proširenje postrojenja ili uređaja za loženje, postrojenja za spaljivanje ili suspaljivanje otpada koje može imati značajne negativne utjecaje na okoliš i ljudsko zdravlje.

Uredba o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora, NN 117/12





ODRAZ - Održivi razvoj zajednice

- _ vizionarstvo
- _ proaktivnost
- _ informiranje
- _ razvoj sposobnosti
- _ partnerstvo
- _ **za održivi razvoj**



Hrvatski poslovni savjet za održivi razvoj - HR PSOR je nedobitna ustanova privatnog sektora.

Četrdeset članova - predstavnika hrvatskog gospodarstva udružuju znanje, inovativnost i odgovornost u traganju za razvojnim putevima koji uravnotežuju poslovni uspjeh, društvenu dobrobit i zaštitu okoliša.